
V
B
J
C

Akta sporne 2 r. 1776.

od Bartoszewicza

1/8 89 1889. III. 149.

8 sztuk

Numerus currens	Litera S.	Artes.	Leipzig Sturm und Koppe	Forma	Armarium	Forulus	Series
	Stade. F	Vom Musikalisch-Schönen. Mit Bezug auf Dr. E. Hanslick's gleichnamige Schrift. Inauguraldissertation. Stron: 54		8.			

Treść voluminu VIII.

REPLIKA

Exparte JW. Grabowſkich y wszyſtkich Wielmożnych kreditorow ręcznych,

Przeciwko

WJPP. Tereſie z Orzeſzkow Matce Franciſzkowi y Wiktorynowi Synom Konſtancyi, Zuzannie, Kryſtynie, Corkom Podkomorzyney, Podkomorzycom, y Podkomorzankom Wołkowyſkim *Bielawskim* oraz WJPP. Antoniemu Strażnikowi Polnemu Litt: Onufremu Sędziemu Grodzkiemu Jozeffowi Skarbnikowi Urzędnikom *Dziekonskim* Dobr Rudziewicz zaſtawnym Poſſeſſorom.

Związek rzeczy.

Dobra Rudziewicze y Łopienica z attinencyami ſwemi w Pcie Wołkow: leżące dla zaciągniętych przez Kazimierza Bielawſkiego Podkom: Woł: długow odeſzli od naturalnych dziedzicow ſwoich Bielawſkich. a wſiękli w Poſſeſſye ręcznych kreditorow, przez naſtępuiące actus taxy y exdywizyi z kalkulacyą WW. Dziakońſkich dyſpartymentować ſię maiące.

Proba tego wſzczegulności.

WW. Bielawſcy Podkomorzycowie y Podkomorzanki Wołkow: winni ſą kreditorom oddać całość dziedzictwa ſwoiego, bo nie z głowy Babki ſwoiey zeſzłcy Konſtancyi Bielawſkiey, lecz z ſpadku Kazimierza Bielawſkiego Oyca zadłużonego ſukceduią punkt 1wſzy.

WJP. Bielawſka podkomorzyna Wołkow: winna ieſt ſwoią wnioſkową w dom Bielawſkich ſummą podzielić kredytorow, bo tego żądaią iey wſpólne z Mężem do obligow piſania ſię punkt 2gi.

WW. Dziakońści oddaiąc pod taxę zaſtawną Rudziewicz poſſeſſyą winni ſą z przebranych procętow dla kredytorow kalkulacyą, bo ſumm Dekretem Ziem: Wołkow: ſądzonych z expenſami ad preſens errogowanymi z dobr Rudziewicz y dalſzych niedoſtarczenie, wyświeca z kapitałow WW. Dziakońſkich dla kredytorow pewną detrunkacyą, punkt 3ci.

1mo *Do nieważności zapiſow.*

Zeſzły w Bogu WJP. Franciſzek, Wawrzyniec dwuimienny Bielawſki Piſarz Ziem: Wołkow: Porucznik: Petyhor: maiąc in voto WJP. Konſtencyą z Bukrabow Bielawſką, I teyże Zonie ſwoiey ſwey parato ære 10000 złłch pol: zapiſawſzy. w takowey ſummie połowę dobr Rudziewicz w Wołkow. leżących ſpoſobem zaſtawnym zawiodł.

Pośledniey tenże Franciſzek Bielawſki firmius Zonę ſwoią na połowie Rudziewicz za beſpieczaiąc do żywocie na w ſpomnioney Rudziewicz połowie opiſał.

Swiadczą zapiſy od Franciſzka Bielawſkiego Dziada Podkomorzycow Konſtancyi z Bukrabow Bielawſkiey Babce wydane.

Za temi powyżey zapisami stanela zeszła Konstancya Bielawska zastawniczką y do żywotniczką połowy Rudziewicz. Mąż zaś iey a Dziad procedujących Podkomorzycow y Podkomorzanek Franciszek Bielawski kilkoma poznieyszemi mocniąc dar swóy zapisami, wewszystkich nie aktorką połowy Rudziewicz, lecz zastawniczką y dożywotniczką tęż Zonę approbował.

Nayprzod: JPan Franciszek Bielawski Pisarz Ziemski Wolkowyski Dziad procedujących pierwszym Zapisem w Roku 1740. 9bra 19. sporządzonym dożywocie, y zastawę tylko na polowie Rudziwicz Zonę swoją utwierdził.

Drugą połowę tychże Rudziewicz po bezdzietwie zmarłym Stanisławie Bielawskim Bracie swym sobie zachował.

Po śmierci zaś swojey, possessyą Rudziewicz tylko do wzrostu lat Dzieci swoich tantisper Zonie Konstancyi Bielawskiey, a Babie Podkomorzycow y Podkomorzanek warował, a za lat doyściem tęż połowę Rudziewicz oddać bez kalkulacyi Potomstu udysponował, y chyba po zeyściu etiam Dzieci, w ten czas wieczniczką Konstancyą Bielawską uznał, oraz dalsze czyniąc rozrządzenia w całym zapisie swoim połowy Dobr Rudziewicz Zonie nie zapisywał, *Legatur Prawo.*

W lat trzy tenże Franciszek Bielawski dożywotnie y zastawne prawa dla swey Zony Oczewistym Testamentem komprobował, y chciał mieć połowę Rudziewicz w doszłych lat Potomstwie, a drugą vigore zapisu superius wyrażonego przy zeszłey Zonie Konstancyi, Słowa Testamentu *a po expiracyi lat zupełnych Potomstwa naszego, tedy jedną połowę Potomstwu, drugą połowę vigore zapisu superius wspomnionego przy swoiey zostawi possessyi.*

Myśl odsyłająca *vigore zapisu* znosi Dziedzictwo z połowy Rudziewicz a za cel dożywotnią possessyą stanowi, *Legatur Testament.*

Y zaraz w tmże Roku po Testamencie użył zeszły W. Franciszek Bielawski w kilka Miesięcy we wszystkich kontentach podobney dla Babki procedujących Podkom. a Zony swoiey jak w pierwszych zapisach korroboracyi, chciał ją widzieć dożywotniczką, ale nie Dziedziczką, pozwolił Dziedzictwa, lecz po śmierci swey y Potomstwa swego.

Więc W. Konstancya Bielawska Babka procedujących Podkomorzycow y Podkomorzanek z sonancyi swych opisowych Inskrypcyi, ani momentem nie była nigdy połowy Rudziewicz Dziedziczką, *Legatur Prawo.*

Tandem Roku 1740. wydał Franciszek Bielawski nie wieczysty, lecz dożywotni zapis, dla tego dożywotni, bo prawa zastawne y Dożywotnie approbujący, dla tego zaś nie wieczysty bo Intromissyą nie wsparty, *niemasz Intromissyi.*

Myśl Konst. 1576. pod Art. 100. z Roz. 4. w te słowa: *Kto nabywa Mtści iakimkolwiek Prawem ma w dzierżenie nietajemnie przychodzić, ale przez Woźnego z Urzędu przydanego, ktore ma być wniesione do Akt Grodzkich, a z tych zaś przeniesione do Akt Ziem. tego Pttu gdzie Imie leży, inaczey tacy mogą być przez bliskie wykupione &c.*

Niemasz Intromissyi, więc niemasz prawa choćby y była Intromissya, niemasz

niemasz do Intromissyi wieczystego prawa, więc W. Konstancya Bielawska nie może reputari za Dziedziczkę.

Przeciwnie wydany w Roku 1743. Apryla 9. dnia dla Konstancyi Bielawskiey zapis korroboracyiny, sporządzona tegoż dnia y Intromissya.

Zapis tylko prawo dożywotnie y zastawne korroboruiący, więc na wieczność nadana Intromissya upodla zapis.

Item zapis połowę Rudziewicz w possessyi Konstancy Bielawskiey Babki zapozwanych Podkomorzycow utrzymujący, a Intromissya Całe Dobra Rudziewicze uwiązująca, więc prawo z Intromissyą, Intromissya z zapisem nie zgodna.

Słowa Intromissyi: *Wszystkie wyż specyfikowane Dobra do Tenuty y spokoyney possessyi WIP. Pisarz. Z. Wołkow. podałem y intromittowałem.*

Ta Intromissya więcey zaieła nad połowe Rudziewicz y nad dar Francizka Bielawskiego.

Owszem przez Intromissyą zyskała Konstancya Bielawska to, czego w swoim zapisie obwarowanego wieczyście nie miała.

Więc niemasz prawa, niemasz Intromissyi, niemasz Dziedzictwa dla Konstancyi Bielawskiey.

Bliżey przystąpić ku przekonaniu y zrównać W. Konstancyą Bielawskę Pisarzową Ziem Wołkow. z Synem Jey Kazimierzem suo tempore Podkomorzym Wołkow. Oycem procedujących Bielawskich.

Konstancya została bez Dziedzictwa, bo urodzenie Kazimierza Syna odięło jey Dziedzictwo, tak brzmią zapisy.

Konstancya, ani żadna nawet possessorka, bo śmierć Konstancyi skończyła warunek dożywocia, a samą tylko summę zastawną wlała na Sukcessorow.

Y znowu, ledwie przyszedł ad discretos annos Kazimierz Ociec procedujących Bielawskich, natychmiast Konstancya Matka Kazimierza Podkomor. Wołkow. przekonana wswych zapisach uno ictu oddawszy Synowi całość Rudziewicz, nie znała iuż swych zastawnych y dożywotnich, wyzuła się irreclamate z possessyi, milczenia swego całym wiekiem nie reklamowała.

Aż do śmierci W. Konstancyi Bielawskiey Babki Podkomor. zeszły Kazimierz Podkomorzy Ociec Ichmciow zaciągając długi, trwał w spokoyney Rudzidwicz possessyi.

A W. Konstancya Bielawska ewikcyi na Dobra Rudziewicze y dalsze przez Kazimierza zaciąganey nieprzecząc, znała Syna sama bydź Rudziewicz lege devolutæ successionis Dziedzicem, znała go w Macierzyńskim affekcie onerami Dobra obarczającym, y wolności Kazimierzowi Synowi, a Oyca procedujących Podkomor. w szafunku maiątku swego pozwoliła.

Więcey jest po długach przed ożenieniem zaciągnietych na onerowane już Dobra swoje poślubiwszy sobie in votum Teressę Orzeszkownę wniosł, zapisy titulo na przeżycie zeszły W. Kazimierz Bielawski, oraz in tractu życia oboyga Bielawskich Podkomorzych Wołkow: pomnażały się przez oboyga długi.

Patrzyła na to wszystko zeszła Konstancya Bielawska, nieburzyła między WW. Bielawskiemi Podkom: Wołkow: opisow, niemanifestowała in preiudicium iey wieczności przybyłych y przybywaiących kredytow, raz wyrzekłszy się possessyi nie interessowała się nigdy.

Sarkać iuż byli zaczeli kredytorowie niektórzy Młodecka, Iaſkułd innni iakożſtante vitaKonſtancyi Babki konwikcye defacto zaſzli byli wydawane do Rudziewicz Urzędowe obwieſzczenia, ſprowadzane exekucye brouił ieden Bielawſki Podkom: a Konſtancya Babka proceduiących Podkomorzycow, daleka od bronienia, daleka od poſſeſſyi, daleka od przedawania, zawſze ſię pokazywała.

Więc przemilczenie Konſtancyi Bielawſkiey muſiało naſtępować, y re ipſa naſtąpiło, bo zapiſy wieczniczką ią nieſtanowili, iey też ewent y obrot był zawſze iak nie dziedziczki.

Y ieſzcze daley konwinkuią kredytorowie nienależytość ſukceſſyi po Babce Podkomorzyco wuproiektowaney ſamym naſtąpionym WW. Dziakonſkich zaſtawnym dobr Rudziewicz zapiſem.

Ggyby zeſzła W. Bielawſka utrzymywała zapiſy ſwoie, broniłaby uwikłania przez Kazimierza Podkom: dobr Rudziewicz dożywociu y zaſtawie ſwoiey przyſłuchuiących.

Dobra Rudziewicze obięte przez WW. Dziakonſkich prawem wiecznika iuryzdatora Kazimierza Bielawſkiego, a żadnym ſporem Konſtancyi Babki proceduiących poſſeſſya nigdy nienadwątlona.

Więc Dobr Rudziewicz y całych extat legitimus hæres zeſzły Kazimierz Bielawſki, nie Konſtancya Matka iego.

Daymyż naoſtatek że Konſtancya Bielawſka Piſarzowa Ziem: Wołkow: mniemana połowy dobr Rudziewicz dziedziczka miała z uſzkodzenia ſwego myśl ſkargi, lecz niemiała czaſu y ſpoſobności procedowania.

A czemuż taż W. Konſtancya ieſzcze pod ów czas żyiąca do Dekretu copiarum Spraw między kredytorami a Bielawſkiemi w Ru 1772. 8bra 8. dnia Ziem: Wołkow: ferowanego niełączyła ſie czemu przy ſwym aktoracie z legalnością właśnych zapiſow nieſtawała, czemu komportacyi zapiſaney ſobie całey Domus Bielaſtianæ ruchomości nieproſiła.

Uymuje aż do wewnętrznego Sądu przekonrnia ſameyże zeſzłey Konſtancyi Bielawſkiey ex poſt Brodowſkiey Teſtameut in ipſa agone czyniony, nie odbierała w życiu ſwoim Rudziewicz Synowi, nie wyznała i Teſtamentem, miała Dożywotnie i Zaſtawne Zapiſy, wrôciła ich do rąk oboyga Dzieci Podkomorzych Wołkow:

Słowa Teſtamentu: *Zapiſy, które wzięłam od Męża uieboſzczyka, te wracam na miłe Dzieci moje. Legatur Teſtament.*

Gdyby zeſzła Bielawſka 2do Brodowſka wieczyſtą połowy Rudziewicz była Panią, tedyby Zapiſy ſwoje wlewkiem na Dzieci transfundowała.

Nie prezentują Bielawſcy Prawa darownego, bo niemogła Brodowſka wydawać na to, czego w ręku nie miała.

Bielawſcy Podkomorzycowie prezentują u Sądu Babki ſwey na wieczność zapiſy, a te Zapiſy nie ſą dla uciążliwości Kredytorow wydane, lecz nazad Dzieciom proſtym trybem wrócone.

Gdy piſze Brodowſka: Zapiſy od Męża nieboſzczyka wracam na Dzieci moje. Więc tym terminem: Wracam nic przyſzłemu Procederowi z nikim nie zoſtawiła.

Objekcya: Teſtament Bredowſkiey 1mi voti Konſtancyi Bielawſkiey jeſt nie Urzędownie ſprawiony, niemoże mieć ſubſyſtencyi.

℟. Tey kweſtyi w Ziemſtwie Wołkow: Bielawſcy ku zburzeniu Teſtamentu nie podawali świadczy Dekret Wołkow: a Prawo Ar: 90. z Roz: 90. dyſponuje nic więcey na wyżſzym Sądzie nie przykładać, tylko co na pierwſzym ku pomocy ſobie brano.

℟. 2do: Jeżeli zły Teſtament, więc trzeba ſkaſſować Bielawſkim Podkorzankom 10000. złł: ſummę za approbatą Teſtamentu ſądzoną, i mieścić te quantum w długi niedoſtarczające Kredytorow.

Obj: JP. Wąglowa świadczy wydanym od ſiebie Dokumentem, o chęciach Brodowſkiey czynienia daru wieczności Podkomorzycom.

℟. *1mo*: Zapis JP. Wąglowey in præjuditium Kredytorow ſprawiony, przed ſamą namową Dekretu Ziem: Wołkow: piſany, niewierny, i wymożony. Konfrontować wyzuania JP. Wąglowey datę.

℟. *2do*: O nyine JP. Wąglowey wyznauie poprawia JP. Kołupayło Sędziwością i Poſſeſſyą w Wołkowyſkim zaſzczycony, a Stronom ſpor wiodącym w konnexyi nie będący, ten JP. Kołupało w Roku

1772. Teſtamentum ectore ad nullius pactis affectationem wyznał do Protokułu Grodz: Wołkowyſkie prawdę, przeciw którey umyślnie ad oppoſitum jeſt wynaydziony Dokumet.

Więc wyznanie JP. Kołupayły jeſt i pierwſze i lepſze.

Reponit: 3tio Można było zeszłey W. Brodowskiey nayznacznieysze w Litwie Dobra dla uszczęśliwienia Wnukow stanowić wszelako WW. Bielawscy niebyliby wiecznikami, gdy y W. Brodowskiey Babce nad temiż Dobrami nieprzyszło być Panią.

Nietrzeba tam wlewkow y transfuzyi gdzie naybliższey krwi posiada sukcessya, tak chce mieć Art: 17. z Rozdz: 3. *Legatur.*

Niemogła W. Bielawska, *2di voti* Brodowska Wnukow Podkomorzycow nad Syna przenosić, y przed Wnukami Syna pokrzywdzać, bo Kazimierz Bielawski zawsze był Matce zasługującym, a Brodowska Wnukom y Synowi równość affektu swego oddała.

Niemogła naostatek Brodowska, choćby in prejudicium kredytorow ychciała, mimo pierwszość Syna, oddawać połowe Rudziewicz Wnukom, bo Art: 45. z Rozdz: 4. tak konkluduje. *Ustawujemy jeśliby co komu dano, chociażby zapisem słusznym, a onby co komu dano w wużywaniu lat dziesięć niebył, takowy po wyściu lat dziesięciu, już tego dochodzić niemoże, ale dzierżący to wincznie ma mieć.*

Owoż WW. Bielawscy Podkomorzycowie y Podkomorzanki Wołkow: z przyczyn rzecz wyświecających, nie z głowy Babki zeszłey W. Konstancyi Bielawskiey *2do voto* Brodowskiey, lecz z spadku Oyca swego Kazimierza Bielawskiego Podkomorzego Wołkow: Dobre Rudziewicze, Łapinice y dalsze onerowane posiągnowszy, winni są deportowania długom z zmarłego Oyca zaciągniętym.

Taki jest za kredytorami sentyment Art: 22. z Rozdz: 4. ultimo paragrafo formalia decydujący: *A jeśli strona pozwana umrze po skazaniu swey rzeczy, tedy Dzieci Potomkowie, albo bliscy za pierwszym przypozwaniem do Sądu należnego takowych Dzieci niedorosłych z Opiekunami ich, już to płacić winni będą y młodością lat niewymawiając się.*

Równie konkluduje Art: 18. z Rozdz: 7. § 4. *Jedno jeśliby Ociec albo Matka odumarli prawa na jaki spadek, któryby im po jakim bliskim przynależał, tedy Dzieci doszedłszy tego spadku prawem po nim spadłym, powinni z swego długi Oycowskie albo Matczyne płacić.*

Więc WW. Bielawscy Podkomorzycowie y Podćomorzanki Wołkow: wyprobowani Rudziewicz legalni Dziedzice, nie pierwiey do Dobr swych wieczystych przychodzić mają, aż się kredytorom z Rodzicielskich wypłacą długow.

Co do Summy wniosłkowey W. JPani Podkomorzyney Wołkowysk:

W. Bielawska Podkom. Wołkow. wspolnie z Mężem swoim zeszłym Kazimierzem Bielawskim do Obligow różnym Kredytorom podpisuiąc się summę in universum zniesioną większą do stu tysięcy zaciągnęła, więc summa Podkomorzyney wniosłkowa 50000. wynosząca, Kredytorom cedere ma tak chce mieć *Art. 7. z Roz. 7. Legatur.*

Na Osobę y potrzebę swoją wydała Kredytorom W. Bielawska Obligi, a takowych ręcznych opisow ad datam præsentem niemanifestowała.

Więc Zapisy Podkomorzyney z wspłności opisow są należne z summy wniosłkowey uiszczenia się Kredytorom.

Do osiągnienia rzeczy przez Sąd osiągnąć się mającey pismo świadki y Juramentem Statut decyduje Ar. 77. z Roz. 4.

Sąd Ziem. Wołkow. przy piśmie Obligow uznał na kredytorow należnościach Jurament a do równey przysięgi na ewazyą Obligow swoich nie szła Podkomor.

Więc przy Obligach Juramenta uznane Kredytorom mieszczą między swe długi summę wniosłkową Podkom:

Do Kalkulacyi WW. Dziakońskich.

WW. Kredytorowie asignanter Grabowscy Prokopowiczowie i dalsi maią długi pierwsze przed inwadyowaną possessyą WW. Dziakońskim, ewikcyami na Rudziewiczach umieszczone, a ex vi prioritatis & potioritatis opisow, possessya Rudziewicz przy Kredytorach pierwszemi Zapisami objętych trwać powinna była.

B

Więc

Więc WW. Dziakońscy piewszemi w zastawę w biwszy się winni Kredytorom Kalkulacyi.

WW. Dziakońscy z Intraty Dobr Rudziewicz przewyższające dziesiąty przez wszystkie lata possessyi wybierali procenta, detrunkacy a więc z Kapitału Dziekońskich przez inny sposob nie okaże wielości, tylko Kalkulacyą.

Sąd Ziem. Wołkow. z pretensyi do WW. Dziekońskich regulować się mających, uznał z summy zastawney Dziekońskich detrunkacyą, a WW. Dziekońscy od punku tego nie appellowali, te kontentowanie się Dekretem Ziem. Wołkow. przynosi w Trble kalkulacyą. *Czytać Dekret.*

Ruguluią sobie ex fundo Rudziewicz WW. Dziekońscy, do WW. Bielawskich pretensye, jest tym słusznieysze decydowanie kalkulacyi, im zniedoborow Intrat jawniey należytość WW. Dziekońskich poznaną będzie.

Nadto WW. kredytorowie ad conplementum długow swoich, tak dobra po zeszłym Podkom: Woł: iakoteż summy wnioskowe żyiącey Podkomorzyney niedostarczaiącemi widząc, appellowali szczegulniey od niesądzoney przez Sąd Ziem Woł: na WW Dziakońskich kalkulacyi: więc Trbł prożby kreditorow za appellacyami przychodzącę, nakazaniem po WW. Dziakońskich kalkulacyi przyiąc obligowany *widzieć kreditorow appellacye nie niesądzoney na WW. Dziakońskich kalkulacyi cetera ad Petita.*

Rú 1793. Mca Apryla 13 Dnia Wykonałem Przysięgę na Wierność ~~Imperato~~ Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci Całey Rossyi.

Ex Libris Josephi Woronicz
Praefecti Ponań Palatin. [illegible]

Содержатель Книги
Мостовничій Минской
Осипъ Криштофовичъ
Соронецъ

Rim: Forg.as K.A.

